

- Restituit quod prima tulit. Non voce querelas
 * Excitet, aut gemitu moerentia corda fatiget *97
 Antiqua pro lege dolor; scelera ipsa nefasque
 Hac potius mercede placent, mundoque redempto
 Sors melior de clade venit; persona ruinam,
 Non natura, dedit; tunc femina feta periculum,
 Nunc tumuit paritura Deum, mortalia gignens,
 Et divina ferens, per quam Mediator in orbem
 Prodiit, et veram portavit ad aethera carnem.
- 1622 Lib. II. [...] Davidica nam stirpe satus, genitrice Maria, PL
68, 179
 Christus adest, quem tota canunt oracula vatum
 Venturum sub carne Deum, seseque creantem
 Virgineos intrare sinus.
- 1623 Corporis ille locus, quo circumciditur Abram, PL
68, 190
 Luxuriam lascivus habet, vitiique minister
 Naturae sub lege iacet, pater ipse futurus
 Seminis, unde salus ad vitam pullulat orbis,
 Evacuat, quod culpa gravat, truncata libido
 Virgineum promittit opus; haec namque propago
 Divinum concepit iter; hinc sacra Maria est
 Ad partum generata novum, quae, coniugis expers,
 * Mater inest, natusque Dei de Virginis alvo *191
 Emicat, atque hominem mediator in omnia complet,
 Hinc terrena levans, illic coelestia praestans.
- 1624 [...] Quantum tua, Christe, potestas PL
68, 219
 in famulis operata facit! Tu redditus astris,
 Aequalisque Patri de maiestate perenni
 Iura superna regis; sed quod caro, corpore matris
 Virginis orta tibi, regnum spoliavit Averni,
 Vivaque de proprio revocasti membra sepulcro,
 Teque probans voluisse mori, qua parte resurgis,
 Et qua natus eras, iam ferrea vincula solvis.

SERMONES AFRICANI¹ (saec. VI)

- 1625 Sermo 4. [...] Audisti virtutes, sensisti potentiam? Deum fa- PLS
III, 1417
 tere qui missus est. Hunc per castos auditus virgo Maria incorrupto
 pudore concepit et solo verbo pregnata Deum Christum genuit in-
 corrupta. Sed dum secum virgo angelo nuntiante tanti conceptus

¹ Cf. PLS III, 1412.

● PL 68, 186.

rationem inquiri his se adloquitur verbis angelici nominis: « Vultus veros video et quae promittit impleri non dubito. Tamen *quomodo fiet istud quae virum non cognosco*.¹ Mater vocabor et virgo sum. Ero feta quae necdum sum maritata. » Et angelus ad Mariam. « Noli virgo, noli futura Dei mater et virgo mortalium considerare naturas. Ingens hoc arcanum est et caeleste consilium. Qui de te nasciturus est ipse te fecit. Noli, inquam, divinis rebus aliquid aequare terrenum, non te matrem viri facit accessus, sed *Spiritus Sanctus superveniet in te et virtus Altissimi obumbrabit tibi; ideoque et quod nascetur ex te sanctum vocabitur Filius Dei* ». ²

PLS
III, 1419

Sermo 6. [...] Solius enim Domini et beati Ioannis dies nati-
vitatibus in universo mundo caelebratur. Illum enim sterilis peperit,
istum virgo concepit. In Elisabet sterilitas vincitur, in beata Maria
conceptionis consuetudo mutatur. Elisabet virum cognoscendo
filium genuit, Maria angelo credidit et concepit. Hominem concepit
Elisabet, hominem Maria, sed Elisabet solum hominem; Maria
Deum et hominem. Mira res est. Quomodo potuerit concipere creata
creatorem? Quid ergo intellegendum est, carissimi, nisi quia ipse
sibi fecit carnem de sola matre qui fecit primum hominem sine pa-
tre et matre? Primus ille noster casus fuit quando femina per quam
mortui sumus in corde concepit venena serpentis. Persuasit enim
serpens peccatum et admissus est mala suadens. Si primus casus
noster fuit cum femina concepit corde venena serpentis, non miran-
dum est quia salus nostra facta est cum femina concepit in utero
carnem Omnipotentis, et quia uterque sexus ceciderat, uterque erat
postea commendandus. Per mulierem missi sumus in interitu, per
feminam accepimus indulgentiam peccatorum.

1626

FACUNDUS Hermianensis (saec. VI)

PRO DEFENSIONE TRIUM CAPITULORUM (546/548)

PL
67, 530
*531

Lib. I, cap. I. [...] Illud etiam quod beatam Mariam * vere et
proprie matrem Dei esse dixisti, in eadem synodi allocutione ³ in-
venimus esse firmatum, ubi dictum est: « Verum non latuit indormi-
tabilem oculum naturae communis inimicus, sed tanquam lumina-
ria confestim Patres nostros, his quos tenebrarum pervaserat error,
ostendit; qui cunctis reserarent intelligentiam fidei, et incarnationis

1627

¹ Lc. I, 34.

² Lc. I, 35.

³ Loquitur ad Iustinianum Imperatorem de Synodo Chalcedonensi.